

A Takáts Gyula Megyei Hatókörű
Városi Könyvtár
2020. évi beszámolója

Az intézmény székhelye: 7400 Kaposvár, Csokonai u. 4.

Az intézmény vezetőjének neve: Horváth Péter

A készítés dátuma: 2021. február 16.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Rövid összefoglaló	3
a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján).....	3
b. tárgyévi innovációk, innovatív lépések	3
c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények	4
2. Stratégiai célok végrehajtása.....	4
a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka révén	4
b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését.....	5
3. Szervezet	5
a. kompetenciafejlesztés (32/2017. (XII. 12.) EMMI-rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről alapján)	5
4. Infrastruktúra	6
a. fizikai terek állapotának változása.....	6
b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása.....	6
c. egyéb infrastruktúra.....	7
5. Gyűjteményi információk	7
a. gyűjteményhelyezés és gyűjteményfejlesztés.....	7
b. gyűjteményfeltárás	7
c. állományvédelem.....	8
d. digitalizálás.....	8
6. Szolgáltatások (változások, trendek)	9
a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei.....	9
b. helyben elérhető szolgáltatások	9
c. távolról elérhető szolgáltatások	9
d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások	9
e. online felületek (honlap, közösségi média)	10
7. Minőségirányítás	11
a. használóielégedettség-mérés	11
b. önértékelés.....	11
8. Tudományos kutatás és kiadványok.....	11
9. Partnerségi együttműködések	12
a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség	12
10. PR/marketing/kommunikáció eredményei	13
a. a könyvtár megjelenése médiumokban.....	13
b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)	13

11. A megyei hatókörű városi könyvtárnak a megye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló	14
a. a megyei köteles példányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról.....	14
b. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról.....	14
c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2020-ban nyújtott szolgáltatásokról	14
d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről	14
e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról	15
f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról.....	15
12. A koronavírus-járvány okozta változásokról (max. 2000 karakter)	15
a. milyen új szolgáltatások jelentek meg a megváltozott pandémiás helyzetben a könyvtárhasználók kiszolgálására? (felsorolás)	15
b. részt vett-e valamilyen formában a könyvtár a koronavírus elleni helyi védekezésben?	15
c. milyen segítséget nyújtott a megyei könyvtár a veszélyhelyzet és a járványügyi készültség alatt a megye területén működő települési könyvtárak számára?	16

1. Rövid összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

A Covid-19 miatt 5 hónapon keresztül nem lehetett látogatni a könyvtárakat. Igyekeztünk az alapszolgáltatásokat biztosítani, de a használói mutatók visszaestek: tavasszal a tizedére, ősszel a negyedére csökkent a forgalom.

Oka, hogy a házhoz szállítást csak Kaposváron tudtuk végezni, így a nem itt élők/dolgozók kiestek a szolgáltatásból. Az online használók száma több területen növekedett.

b. tárgyévi innovációk, innovatív lépések

Tréningek

Kis létszámú képzések indultak. Excel-használat: az informatikus 8 alkalommal tartotta. A dolgozók 3/4-e részt vett.

Egy alkalommal az Agóra munkatársa adott tanácsokat, hogyan kell jó rendezvényképeket készíteni. 10 fő vett részt.

Házhoz szállítás

Május 16-án indult a kiszállítás. A használók igényeit Google-úrlapon és telefonon fogadtuk, majd online táblázatban rögzítettük. A táblázathoz minden munkatárs hozzáfért, így egyszerűen nyomon tudták követni a kéréseket, és minden megrendelést 2-3 nap alatt teljesíteni tudtunk.

Novemberben a szolgáltatást változatlan formában indítottuk.

Otthoni munkavégzés

Március 24-én elkészült az otthoni munkavégzés szabályzata. Mellékletében az „Otthoni munkavégzés” úrlapon rögzítették az elvégzett napi feladatokat a kollégák. Osztályonként egy-egy összefoglaló táblázat is készült, melyben kötetlenebb formában otthonról és a könyvtárból is mindenki vezetni tudta a feladatokat. Ez átláthatóbbá tette a munkavégzést és hatékonyabbá a munkaszervezést.

c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

A kiemelt tervek között szerepelt több használói felmérés lefolytatása és 5 kiválasztott célcsoport számára kínált programok és szolgáltatások hirdetése. A járványhelyzet miatt utóbbi elmaradt, előbbi csak részben valósult meg.

A partnerintézmények és civil szervezetek megkeresése egy elektronikus űrlappal megtörtént, a válaszok értékelése folyamatban van.

Elmaradt felmérések:

- potenciális használók (a város rendezvényein)
- rendezvények látogatói
- alapfokú tanfolyamon részt vevők

Egy januárban elkészített felmérésből kiderült, hogy gazdag folyóirat-állományunkat jobban meg kell ismertetnünk az olvasóinkkal, de ezt a látogatási tilalom ellehetetlenítette.

Pozitív hozadéka a járványhelyzetnek a felhőben létrehozott dokumentumok használata. Ezek alkalmazása nagy előrelépés volt a szervezet számára. Korábban több kolléga kisebb ellenállással vagy passzív szemlélőként viszonyult ezekhez.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka révén

A stratégiai partnereinkhez kérdőívet küldtünk: mennyire elégedettek a kapcsolatunkkal, és min változtatnának. (Kiértékelése folyamatban.)

A dolgozók elkészítették önértékelésüket, ezzel párhuzamosan a vezetői értékelésük is megtörtént. Ez alapján közösen határozták meg a fejlesztendő területeket. A továbbképzés tervezésében építünk az eredményekre.

Megismételtük a szervezeti kultúráról szóló kérdőívet. (Értékelése folyamatban.)

A gyűjtőköri szabályzatnak megfelelően gyarapítunk, folyamatosan figyeljük az olvasói igényeket. Az állomány apasztása folyamatos.

Elkészült a tudástérkép, aktualizáltuk a beiskolázási és a képzési tervet. Elkészült a kommunikációs terv, javult az információáramlás, a munkafolyamatok leírása folyamatban van.

A továbbképzéseket és szakmai konferenciákat online tartottuk meg (lásd 3. pont). A részt vevő kollégák a programokról összefoglalókat készítettek, melyet megosztottak a többiekkel.

Marketing-, PR-tevékenység fejlesztése: könyvtárunknak jó a kapcsolata a médiával (lásd 10. pont és 3. sz. melléklet). Más könyvtárak jó gyakorlatát folyamatosan figyeljük.

A könyvtárhasználói kör bővítését szolgáló felmérést elhalasztottuk.

Az olvasói terek újragondolása jegyében elkészült a „Tini sarok”, hogy otthonos saját helyet biztosítsunk a „leszakadó nemzedéknek”. Az átadásával sajnos még várnunk kell.

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

„Könyvtárak az emberért – ünnepeljünk együtt!” címmel programok megvalósítása az Országos Könyvtári Napokon Somogy megyében. A NKA rendkívül későn hirdette meg, de sikerült több könyvtárat is bevonni a pályázatba a megyéből. 25 településen 119 program valósult meg (egy részük az online térben).

A helyismereti digitalizálásról terveztünk konferenciát tartani **„A digitalizálás lehetőségei a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia tükrében”** címmel, szintén NKA-támogatásból, de a Covid-19 miatt lemondtuk.

Konzorciumi partner vagyunk a **„Helyi identitás és kohézió erősítése Kaposváron”** projektben (TOP-6.9.2-16-KA1-2017-00001). Feladataink: közösségi információs pontok működtetése, ismeretterjesztő előadások és közlekedésbiztonsági programok szervezése. A programokat csak részben tudtuk megvalósítani a városrészekben, több előadást online térbe helyeztünk át, a könyvtár és a célterületek Facebook-oldalán láthatók.

„Kalandtúra a meseerdőből a digitális rengetegbe” (TOP-6.9.2-16-KA1-2017-00001). A projekt megvalósítási szakasza lezárult, de a fenntartási időszakban is tartani kell a kapcsolatot az együttműködő intézményekkel, megfelelő foglalkozások tartásával.

„Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek” (EFOP-3.3.3-VEKOP-16-2016-00001). A projekt befejeződött, de a fenntartási időszakban a könyvtárunk évente 4 mintaprogramot valósít meg 2023-ig, szakmai konferenciákat szervez, amelyeken ismerteti az eredményeket.

3. Szervezet

a. kompetenciafejlesztés (32/2017. (XII. 12.) EMMI-rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről alapján)

A 2020. évi beiskolázási tervet is módosítani kellett a vírushelyzet miatt.

A sikeresen elvégzett tanfolyamok:

- Az internet archiválása mint közkönyvtári gyakorlat (Könyvtári Intézet): 1 fő
- A szerzői jog a könyvtárakban (Könyvtári Intézet): 1 fő
- Közösségfejlesztő képzés (TOP-6.9.2-16 KAI): 3 fő
- „Színháziskola” (NMI – Lázár Ervin Program keretében): 1 fő

A Szakmai tudatosság, szervezeti kultúra, partnerség tanfolyamot könyvtárunkba kihelyezve terveztük megtartani a Könyvtári Intézettel együttműködve, de **elmaradt**, 2021-ben pótoljuk.

Szakmai napokon való részvétel:

- Az én könyvtáram zárókonferencia: 2 fő
- Statisztikai szakmai információs nap: 4 fő
- „Mégis, kinek az élete?” biblioterápiás műhelynap: 1 fő
- Székesfehérvári szakmai nap (Minősített Könyvtár, marketing, PR): 1 fő
- Kamaszok könyvtári ellátása, Szeged: 2 fő
- Önértékelés a gyakorlatban, online konferencia: 4 fő
- Babaolvasó országos szakmai nap (online): 1 fő
- Bábozásra fel! országos konferencia (online): 1 fő
- KSZR regionális értekezlet (online): 4 fő
- Domain-, DNS- és e-mail-biztonsági webinárium (online): 3 fő
- A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (online konferencia): 1 fő
- „404 Not Found” – Ki őrzi meg az internetet? (online konferencia): 1 fő
- Folyamatszabályozás 3 lépésben (online konferencia): 1 fő

Elkészült a könyvtári dolgozók **értékelése**. A jövőben ez alapján olyan képzéseket választunk, amelyek a kollégák gyengébb készségeit fejlesztik.

A nyár végén csapatépítő tréninget tartottunk, ahol a délelőtti folyamán egyes csapatokat alkotva játékos, kommunikációs feladatokat oldottak meg a kollégák. A feladatok végén sor került a kommunikációs hibák és erősségek nevesítésére is.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

Minden mellékhelyiségben sor került a tisztasági festésre.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Vásárlás a módszertani osztályra: 1 projektort, 2 számítógépet Windows 10 operációs rendszerrel és Office 2019-cel.

A Petőfi Sándor Emlékkönyvtárban a router cseréje megtörtént.

További beszerzés: 1 vetítővászon.

Selejtezés: 3 számítógép, 6 monitor, 4 vonalkódolvasó, 1 scanner, 2 szünetmentes tápegység.

Néhány számítógépet áthelyeztünk a felhasználás függvényében oda, ahol nagyobb szükség van a jobb teljesítményre. 4 darab számítógép bővítését végeztük el SSD-vel és memóriával.

c. egyéb infrastruktúra

2 db médiatári szekrényt vettünk. Az SZJA 1%-os támogatásból a böngészde tábláit cseréltük újakra.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A gyarapodás tervszerűen, gyűjtőköri szabályzat szerint, a használók igényeinek figyelembevételével történt. A könyvtári feladatok ellátására kapott támogatás 10%-át, 14 millió Ft-ot, ODR-támogatásként 510.000,- Ft-ot dokumentumvásárlásra fordítottunk. Érdekeltségnövelő támogatásra intézményünk nem volt jogosult. 735 db-bal kevesebb dokumentumot vásároltunk, mint előző évben. Jelentősen nőtt az ajándékba kapott dokumentumok száma (2019: 1126 db, 2020: 1899 db), főleg az NKA-tól támogatott kiadványokkal. Kevesebb CD-t, DVD-t vettünk, csökken az érdeklődés irántuk.

Sok az NKA-s ajándék dokumentumok száma.

Kedvező lenne, ha intézményünk gyarapodási tervébe illő dokumentumokhoz juthatnánk. Ezt a partnerek egyeztetésével lehetne – országos szinten – megoldani.

Az apasztás folyamatos volt, főleg a felnőttkölszönzői, a gyermekkönyvtári és a bekötöttfolyóirat-állományra terjedt ki. Összesen 9207 db dokumentum, amiből 7812 db könyv volt.

b. gyűjteményfeltárás

A különböző forrásokból beszerzett dokumentumok állományba vétele, szabványos formai és tartalmi feltárása a Huntéka integrált katalógusban történt. A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága megközelíti a 100%-ot. Elkezdjük a helytörténeti folyóiratok integrált katalógusban való feltárását.

A veszélyhelyzet alatt otthoni munkavégzés során katalógusrevíziót is végeztünk, javítottunk közel 36.000 rekordot.

A X. Márai-fordulóval 2020. késő ősszel érkezett könyvek feldolgozása, azonosítóval való felszerelése megtörtént, állományba vételük 2021. januárra húzódik.

c. állományvédelem

Aktív állományvédelmi tevékenységünket (a megőrzésre szánt folyóiratok tékázása, a be nem szerezhető elhasználódott könyvek kötése) nehezíti, hogy a kötészeti munkatárs nyugdíjba vonult, helyét nem tudjuk betölteni.

2020-ban savtalanítást, fertőtlenítést nem végeztünk.

Az állománygondozás során a rongált, elavult köteteket és bekötött folyóiratokat selejteztük. A használat során megkopott raktári jelzeteket újra cseréltük. Az újonnan vásárolt dokumentumok biztonsági kóddal való felszerelése folyamatosan történt.

Régi, értékes könyveink és a Somogyi gyűjtemény egy része (amelyik az egyik pincében kapott helyet) a nem megfelelő körülmények miatt penészedik. A kárfelmérés decemberben megtörtént, fertőtlenítési tervünk van, megvalósítására még keressük az anyagi lehetőséget.

d. digitalizálás

Az év során összesen **60.593 oldalt** szkenneltünk be, ez **1510 db** könyvet és folyóiratszámot jelent példányszinten. Közel hatszor annyi oldalt szkenneltünk, mint 2019-ben.

Digitalizált folyóiratok:

- *Somogy (1970–2008)* irodalmi folyóirat
- *Somogyi Írás (1961–1963)*
- *Somogyi Szemle (1965–1968)*
- *Somogyi Honismeret (1990–2014)*
- *Somogyi Honismereti Híradó (1970–1989)*
- *Somogyi Kultúra (1995–96)*
- *Somogyi Műszaki Szemle (1975–2009)*
- *Somogyi Könyvtárak (1955–1989)*
- *Somogyi Hírlap (2018–2020).*

A **Somogyi Hírlap**ot 2018 februárjától 2020. december végéig szkenneltük. A munka fél oldalakban történt, mert a lap nem fér rá egy rendelkezésre álló szkennerre sem. Emiatt **35.932 db képfájl** készült, ami **17.542 oldalt, 998 lapszámot jelent.**

Emellett a kaposvári könyvtár által kiadott könyvtári évkönyveket és Szaplanczay Manó könyveit is digitalizáltuk, összesen **16 könyvet 1614 oldal terjedelemben.** A megyei sajtófigyelésből keletkezett, őrzéses folyóiratokból származó lapkivágatokat szkenneljük, ami 2020-ban **404 cikket és 607 oldalt tett ki.** A sajtófigyelés során felvitt helyismereti cikkek

elektronikus katalógusunkban kereshetők. A teljes digitalizált anyag elérhető a belső hálózaton, továbbá az olvasók részére e célra biztosított számítógépen.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

A Minőségirányítási Tanács négy célcsoportra kívánt fókuszálni: tinédzserek, pedagógusok, a sajtó munkatársai és a fenntartó önkormányzat, de nem tudtuk a célcsoportokra szabott programokat és akciókat megtartani.

A használói mutatók csökkentek, kivéve a házhoz szállítást, amit korábban csak néhányan igényeltek.

2020-ban 4789 alkalommal kértek házhoz szállítást. A személyes látogatások száma csökkent 2019-hez képest: 37.068 (–50%), a beiratkozott olvasóké is: 7844 (–15%).

Nyáron a Kellner Bernát Alapítvány támogatói számára népszerű könyvtárismereti tábort tartottunk. Júliusban és augusztusban 5-5 napra összesen 31 alsós diákot fogadtunk, akik mindennap újabb ismereteket szereztek a könyvtárak működéséről és az ottani munkáról.

b. helyben elérhető szolgáltatások

A helyben használat mutatói visszaestek.

- látogatószám: 5930 (–55,6%)
- olvasóterem látogatása: 667 (– 60%)
- számítógép-használat: 1876 (–64%)
- dokumentumok helyben használata: összesen 3749 alkalommal (–58%)
 - kézikönyv: 1227
 - folyóirat: 2413
 - mikrofilm: 32
 - belső hálózaton lévő digitalizált folyóiratok: 77

c. távolról elérhető szolgáltatások

Egyre többen használják elektronikus katalógusunkat otthonukból, 2020-ban 61.273 alkalommal kattintottak OPAC-unkra.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Az előző évekhez viszonyítva 60%-kal visszaesett a rendezvényeink száma. Az őszi programoknál pedig a résztvevők létszámának nagymértékű csökkenését figyelhettük meg, amit egyértelműen a vírushelyzet okozott.

De több telt ház, regisztrációhoz kötött és több országos érdeklődést kiváltó programunk volt.

udvarán megtartott könyvbemutatónak nagy sikere volt. Ezzel bátorítást kaptunk az ilyen jellegű rendezvények gyakoribbá tételére.

Törekedtünk arra, hogy a meglévő jó kapcsolatot fenntartsuk a helyi civil szervezetekkel. A Kaposvári Polgári Casino **3**, a Meteor Természetbarát Turista Egyesület **8** rendezvényének adtunk helyet. A Vöröskereszt Kaposvári Szervezete **3** alkalommal véradást, az MVGYOSZ megyei egyesülete **4** alkalommal zárt körű rendezvényt tartott, és tagjai **7** alkalommal biblioterápiás foglalkozáson vettek részt, a Mélyben és Reményben Alapítvány önkéntesei kiállításának a felnőttolvasó-térben találtunk kiváló helyszínt.

Az év folyamán **111** rendezvényünkön **9157** fő vett részt, közülük **5798** volt felnőtt és **3359** gyermek.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Az aktuális plakátokat a weblapon közzétettük.

Bővítettük a virtuális kiállításunkat a trianoni anyaggal.

Pályázati honlapok is készen lettek. A TOP-6.9.2-16 pályázat keretében fokozottabban kezdtük el használni a könyvtár Youtube-csatornáját, ahol online ismeretterjesztő előadásokat tettünk közzé a látogatási tilalom idején.¹

A látogatók hiányát virtuális térben zajló programokkal kompenzáltuk. Tavasszal a jól prezentálható, zárt ajtók mögött zajló munkálatokról adtunk hírt a Facebookon és az Instagramon (összesen 50 alkalommal). A Facebookon a tavaszi időszakban 86-tal, az őszi év végéig 91-gyel nőtt a követők száma. Egész évben 375-tel nőtt a követők száma 3543-ra. Mostanra egy-egy poszt megtekintése minden esetben 500-nál magasabb érték, több a 2000 megtekintést is meghaladja.

A fontosabb információkról bejegyzést teszünk közzé az intézmény és a fiókkönyvtár saját Google-adatlapján is, amit a könyvtárra keresve bárki láthat (átlagos megtekintések száma: 365/bejegyzés).

¹ <http://www.mvkkvar.hu/identitas/ismeret.php>

7. Minőségirányítás

a. használóielégedettség-mérés

Megvalósult elégedettségmérések:

- folyóirat-állomány: kiértékelés 2020. januárban (sokan nem ismerik); további lépések 2021-re halasztva
- partnerintézményeink, civil szervezetek véleményének felmérése: kiértékelés 2021 elején
- házhoz szállítás értékelése: a felmérés megtörtént, értékelés 2021 elején

Elmaradt elégedettségmérések:

- lehetséges könyvtárhasználók
- rendezvénylátogatók
- alapfokú tanfolyam résztvevői

b. önértékelés

2020-ban dolgozói értékelés és önértékelés készült. A dolgozó és közvetlen felettese kitöltötte az értékelőlapot, majd konszenzust alakítottak ki. Kiderült, hogy mely tulajdonságokat kell erősíteni a munkatársak körében. Leginkább fejlesztendő:

- kezdeményezőképeség
- konfliktuskezelés
- szóbeli kommunikáció
- kapcsolatteremtő és tárgyalási készség

A jövőben ezeket a hiányokat erősítő képzéseket, tréningeket keresünk.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Publikációk:

- H. Molnár Katalin: A sétálóutca, városunk fő ütőere. Beszélgetés Kampis Miklós építésszel = Somogy, 2020. 1. sz. p. 15–20.
- H. Molnár Katalin: Galambok közt a vírus idején = Spiritusz, 2020. október p. 2.
- H. Molnár Katalin: Elfelejtett magyar építészek. Lamping József = Magyar Építőipar, 2020. 1. sz.
- H. Molnár Katalin: Egy megpróbált élet. Sasi Lajos a Nagy Háborúban https://nagyhaboru.blog.hu/2020/11/19/egy_megprobalt_elet

- H. Molnár Katalin: Papp Árpád szépirodalmi művei, fordításai, tanulmányai, egyéb közreműködései (1988–2020) (Tervezett megjelenés: 2021.)

A könyvtárat is érintő látogatási tilalom alatt számos olyan feladatra jutott kellő kapacitás, amelynek megvalósítása rendes nyitvatartás mellett nem vagy csak akadozva haladt. Egyik eredményünk, hogy megjelent a **Könyvtámasz folyóirat**, a Somogy megyei könyvtárosok lapja. A folyóirat évente kétszer jelenik meg, ősszel és tavasszal. A 2020-as első szám összevont szám lett a vírushelyzet miatt. Igyekeztünk egy olyan kiadványt összeállítani, amelyből nemcsak a kollégák, hanem a könyvtárhasználók és a fenntartó is megismerheti a könyvtárat, a könyvtári munkát és a munkatársakat. Egy felhívást követően a megye több intézményétől is érkezett be anyag az újság számára, amelyben minden Somogy megyei könyvtárnak helyet biztosítunk a bemutatkozásra, munkáik rövid leírására, programjaik bemutatására.

9. Partnerségi együttműködések

a. **kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség**

2020-ban **30 intézménnyel** van együttműködési megállapodásunk. Ezek között oktatási-nevelési intézmények (**9 általános iskola, 11 középiskola, 4 óvoda**), valamint civil szervezetek szerepelnek. Az óvodáknak és iskoláknak foglalkozásokkal próbáljuk segíteni a tanórán kívüli tanulást és művelődést. A civil szervezeteknek célirányos foglalkozást tartunk.

8 oktatási intézmény tanulói számára helyet biztosítunk a közösségi szolgálat teljesítésére; 2020-ban **47 diákot** fogadtunk.

A Vakok és Gyengénlátók Somogy Megyei Szervezetének tagjai biblioterápiás programokon vettek részt. A Meteor Természetbarát Turista Egyesület pedig egy programsorozat keretén belül osztja meg utazási élményeit a könyvtárlátogatókkal.

Igyekszünk a megye összes könyvtárával, közművelődési intézményével folyamatos kapcsolatot tartani. **228 kistélepüléssel** kötöttünk szolgáltatási megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre. Célunk az egységes, színvonalas könyvtári szolgáltatások biztosítása a megyében az 5500 főnél kisebb lélekszámú településeken élő emberek számára.

A megye nagyságára és sűrű településhálózatára tekintettel a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár **7 ellátási térséget alakított ki** Somogy megyében (Balatonboglár, Barcs, Csurgó, Kadarkút, Marcali, Tab és Kaposvár). Az egyes térségekben szakreferensek segítik a könyvtári szolgáltatóhelyek munkáját.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

A helyi médiumok rendszeresen hírt adnak rólunk, 2020-ban nyomtatásban 44, míg online felületeken 77 hír jelent meg. Utóbbiak egy része a televíziós és rádiós megjelenések online változata.

A jó kapcsolatot szemlélteti az is, hogy olyankor is keresik az intézményt, amikor nekik van szükségük partnerre. Például a Somogyi Hírlap gyermeknap alkalmából néhány gyerek kívánságát teljesítette. Egy kisfiú a könyvtárból kapta meg a Nagy indiánkönyv egy példányát. Természetesen az ajándékozásról fotót és cikket is közöltek.

Az adventi időszakban a Kaposvár Most rádió készített interjúsorozatot a város ismert személyiségeivel. Nyilatkozott Horváth Péter, a könyvtár igazgatója is.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Hírlevelek: Figyelünk rá, hogy a könyvtár Hírlevelére feliratkozók (**1094 fő**) legalább havonta kapjanak tájékoztatást. 2020-ban összesen **14 hírlevelet** küldtünk ki.

Májusban elindult a TOP-6.9.2-16-KA1-2017-00001 számú pályázathoz kapcsolódó hírlevél is, ahol a könyvtár által a projekt célterületein megvalósuló programokról adunk hírt. Erre eddig csak **18 fő** iratkozott fel, aminek oka a célterületeken tartott programok elmaradása. Ez felhívta volna a figyelmet a projektre, egyúttal jó alkalom lett volna a hírlevél propagálására. A célterületek számára létrehozott Facebook-csoportokban nagyobb a részvétel (**224 fő**), ott többekhez jutnak el az információk.

Panaszkezelés: Elkészült a könyvtár Panaszkezelési szabályzata, ami a nyomtatott forma mellett online is elérhető. Az online változat kiemelt helyen kapott a helyet a honlapon, hogy minél könnyebb legyen megtalálni a panasztétel lehetőségét.

Közösségi értékelések: Nagy hangsúlyt fektetünk a közösségi felületeken érkező észrevételek megválaszolására is, legyenek azok akár pozitívak, akár negatívak.

A Facebook-oldalon nyolc munkatárnak van adminisztrátori jogosultsága. A friss tartalmak közzététele mellett az ő feladatuk a kapott észrevételekre reagálni, a beérkezett levelekre válaszolni.

A Google oldalán a központi könyvtár és a Petőfi Sándor Emlékkönyvtár mint fiókkönyvtár adatlapját is egy munkatárs koordinálja. Az itt érkező értékelésekre mindig válaszolunk. Nem maximális pontozás esetén az értékelés írójától azt kérjük, mondja el, mivel javíthatnánk a szolgáltatásokon (igaz, ilyen kérdésre eddig még nem kaptunk választ).

Könyvtámasz magazin: Tavaly megjelent a *Könyvtámasz*, a Somogy megyei könyvtárosok lapja. A járványhelyzet miatt az eredetileg tervezett két szám helyett egy összevont szám született 2020 őszén, emiatt a tervezettnél több oldalt kellett hasznos tartalommal megtölteni.

A lappal célunk, hogy olyan, mindenki számára elérhető fórumot teremtsünk, amelyben a megye könyvtárai megismerhetik egymás munkáját, de emellett a használók is láthatják, hogy a kölcsönzésen túl mennyi mindenből áll a könyvtáros munkája. Az összevont szám után nagyon pozitív visszajelzéseket kaptunk.

11. A megyei hatókörű városi könyvtárnak a megye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló

a. a megyei köteles példányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról

A 195/2019. (VIII. 1.) Korm.rendelet alapján könyvtárunk a kapott köteles példányok adatait az integrált katalógusban feltárta. Megkerestük a vidéki városi könyvtárakat, és segítségükkel felhívtuk a nyomdák, kiadók figyelmét a helyi kiadványok beszolgáltatási kötelezettségére. Így 2020-ban 60 köteles példányt sikerült állományba venni (+41,5%)

b. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról

Az Internet Fiesta és az Országos Könyvtári Napok koordinálását idén is vállaltuk. Utóbbin pályáztunk a megyei programokra (Könyvtárak az emberekért – Ünnepejünk együtt!).

Eredmények:

- Internet Fiesta: 2 intézmény – 10 program
- OKN: 25 intézmény – 119 program

c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2020-ban nyújtott szolgáltatásokról

- Az online államtitkári munkaértekezletekről írt összefoglalókat minden esetben megkapták az önálló könyvtárak (lásd 12. c. pont).
- A 2020-ra ígért egyszeri bértömegnöveléssel kapcsolatos információk begyűjtése és továbbítása a minisztériumi főosztálynak.

d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről

- Elmaradt a megye könyvtárosainak tervezett alapfokú tanfolyam.
- Terveink között szerepelt több szakmai nap megtartása, de a vírushelyzet miatt ezekre nem került sor.

- A megyei hatókörű városi könyvtár kollektívájából 6 fő végzett el munkáját fejlesztő tanfolyamot (lásd 3. a. pont).

e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

-

f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról

A könyvtár honlapján megtalálhatók a somogyi vonatkozású elektronikus dokumentumokat tartalmazó adatbázisok: a Hungaricana Közgyűteményi Könyvtár, a MaNDA adatbázis és a Somogyi Elektronikus Könyvtár. Ezeket a gyűjteményeket folyamatosan építjük.

2020-ban **60.593** oldalt szkenneltünk be, ami **1510 db könyvet és folyóiratszámot** jelent példányszinten. A digitalizált tartalom belső hálózaton bármikor szolgáltatható, a feldolgozás (szerkesztés, karakterfelismertetés, rekordkészítés) folyamatosan zajlik.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról (max. 2000 karakter)

a. milyen új szolgáltatások jelentek meg a megváltozott pandémiás helyzetben a könyvtárhasználók kiszolgálására? (felsorolás)

- házhoz szállítás Kaposvár közigazgatási határain belül (lásd 1. a. pont)
- távoli irodalomkutatás (díjmentesen)
- 3 hónapos, díjmentes beíratás (a kiesett időszak kompenzálására)

b. részt vett-e valamilyen formában a könyvtár a koronavírus elleni helyi védekezésben?

- A tavaszi időszakban a könyvtár több munkatársa is regisztrált önkéntes munkára. Az önkéntes tevékenység elvégzését munkaidőben a könyvtár vezetése engedélyezte a dolgozóknak.
- December 9-e óta a városi kulturális és sportintézményekkel összedolgozva a könyvtár dolgozói is részt vesznek az ételkiszállításban a szociális étkeztetésre jogosultak számára (hétfőn és ünnepnapokon is).

c. **milyen segítséget nyújtott a megyei könyvtár a veszélyhelyzet és a járványügyi készültség alatt a megye területén működő települési könyvtárak számára?**

- A KSZR-be tartozó szolgáltatóhelyeket folyamatosan tájékoztattuk az aktuális jogszabályi változásokról és az ezek következtében elvégzendő teendőkről is. Szakmai tanácsot adtunk a zárás mellett is végezhető könyvtári szolgáltatásokról.
- A megye önálló könyvtárai számára külön levelezőlista működik 2019 márciusa óta. A járványhelyzet alatt megtartott államtitkári online munkaértekezletekről minden alkalommal írásos összefoglaló készült, melyet a Takáts Gyula Könyvtár igazgatója vagy helyettese készített. Az emlékeztetőt a megyei levelezőlistán keresztül az önálló könyvtárak vezetői is megkapták.

Kaposvár, 2021. 02. 17.

Horváth Péter

igazgató